

Hiilijalanjälki ja sen todentaminen 9.3.2021 klo 13-15

Tilaisuuden avaus

John Forsman, Yrityskehittäjä, Paraisten kaupunki

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa hanke

Kenneth Nordell, Projektipäällikkö, Turunmaa

Kohti hiilineutraaliutta

- Asiantuntijat auttavat matkan varrella, Ulla Heinonen ja Venla Kontiokari, Gaia Consulting Oy

Hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki rakennusteollisuuden tuotteissa

-Tähän me uskomme, Petteri Koukku, Ympäristöpäällikkö, Paroc Oy Ab

Yrityksen polku hiilijalanjäljen laskennassa

- Paljon kompromisseja ja yrityskohtaisia tulkintoja Pasi Nieminen, Business Unit Director, Light Valves, Vexve Oy

Rahoitusinstrumentit

Leevi Törmäkangas, Team Finland kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori, Varsinais-Suomen ELY

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa 2020-2022

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kimitoön
Kemiönsaari

UKIPOLIS OY

PARGAS

SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN

SAARISTOKAUPUNKI

Loimaa

yrityssalo PÖYTYÄ

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa 2020-2022

- Hankkeen aika:
1.6.2020 – 28.2.2022
- Hankkeen kohdealue: Salon seutu,
Turunmaa, Vakka-Suomi sekä osa
Loimaan seutua
- Hankekumppanit:
 - Hallinnoija: Yrityssalo Oy
 - Osatoteuttaja: Kemiönsaaren kunta ja
Ukipolis Oy
 - Hankekumppanit: Paraisten kaupunki,
Loimaan kaupunki ja Pöytyän kunta

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa 2020-2022

Tarjottavan palvelun kautta tuetaan yritysten kehittämistoimintaa hiilineutraaliuteen sekä toiminnan tehostamiseen liittyen

Hankkeen läpileikkaavana teemana

- ✓ Ympäristö- ja ilmastovaikutusten entistä suurempi huomioiminen sekä hiilineutraalius pk-yrityksissä

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa 2020-2022

- Projektipäälliköt **Lauri Kaivosoja** Yrityssalo Oy (vas.), **Kenneth Nordell** Turunmaa sekä **Katariina Torvinen** Ukipolis Oy

Toimintatavat

1. Yrityskohtaiset tapaamiset ja kehittämistoimenpiteissä tukeminen
2. Tietoa rahoitusmahdollisuuksista yrityksille sekä tietoa yritysten kehittämistarpeista tulevan EU-ohjelmakauden valmisteluun
3. Avoimet tiedonjakotilaisuudet ja työpajat - uusimman tiedon jakaminen
 - Asiantuntija puheenvuorot
 - Yritysesimerkit
 - Verkostoituminen

Yhteystiedot

- Yrityssalo
 - Lauri Kaivosoja | 044 5157 637 | lauri.kaivosoja@yrityssalo.fi
- Turunmaa
 - Kenneth Nordell | 044 336 0150 | kenneth.nordell@kimitoon.fi
- Ukipolis Oy
 - Katariina Torvinen | 040 513 6892 | katariina.torvinen@ukipolis.fi

Miksi hiilineutraalisuuteen kannattaa pyrkiä?

HIILIJALANJÄLKI JA SEN TODENTAMINEN -SEMINAARI 9.3.2021

Gaia Consulting Oy

YLI

2 000

REFERENSSIÄ

60+

ASiantuntijaa

200

Asiakasta vuosittain

62

NPS

Työhyvinvointi

4/5

*Ilmasto-
positiivinen*

Yritys

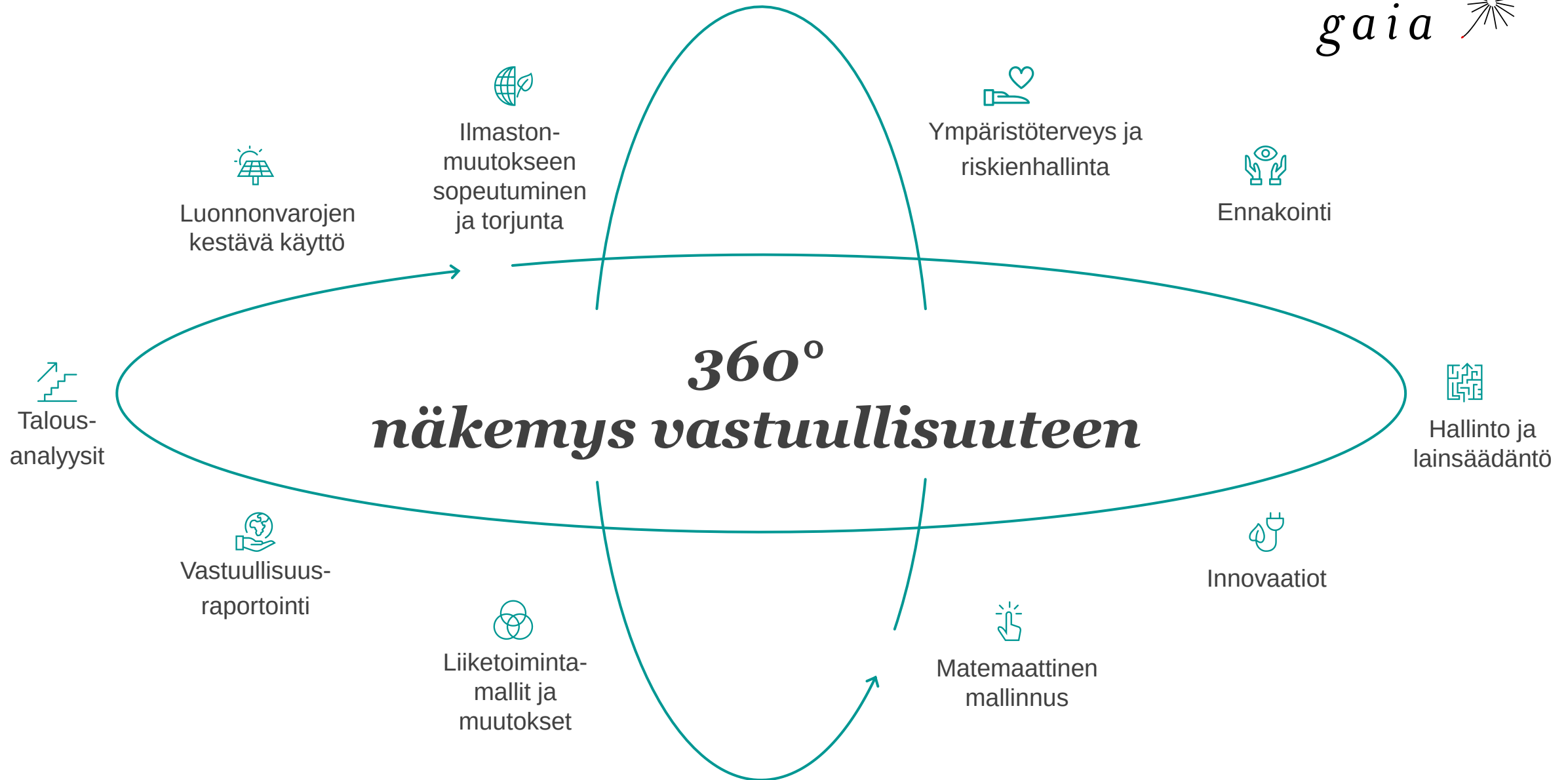
8

Toimistoa
globaalisti

YLI

25

Vuoden kokemus

gaia

Johdanto yritysten ilmastotyöhön

5/10 todennäköisimmistä globaalista riskistä liittyvät ympäristön tilaan

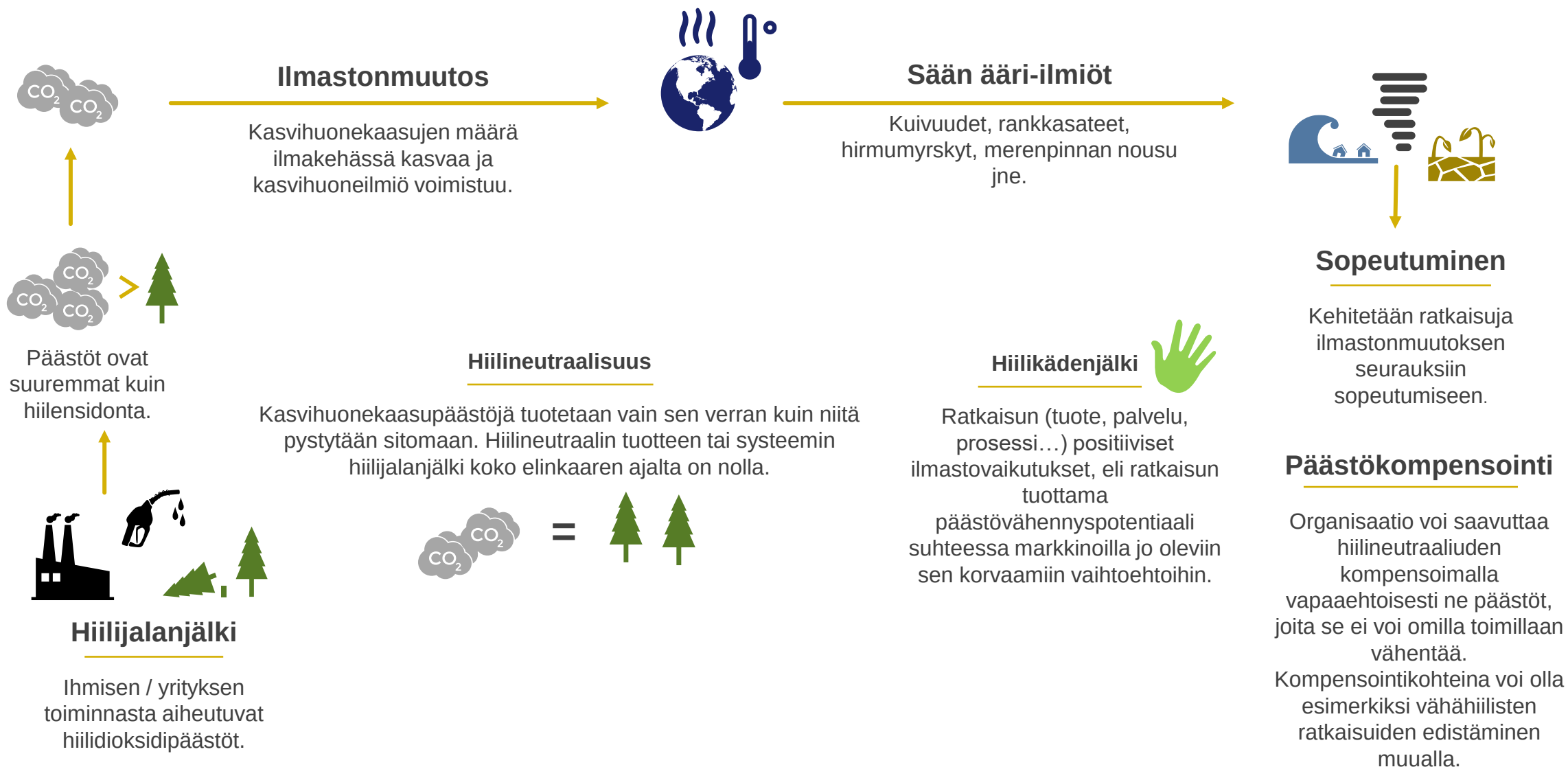
Ilmastonmuutos on aikamme suurin megatrendi

- Ilmastotoimilla on jo kiire: seuraavan 10 vuoden aikana lämpeneminen tulee saada pysäytettyä 1,5 asteeseen
- Ilmaston lämpeneminen voi käynnistää lämpenemistä kiihdyttäviä mekanisme, joiden myötä lämpeneminen voi eskaloitua hallitsemattomaksi
- Jokainen sektori on haavoittuvainen ilmastonmuutokselle
- Ilmastonmuutos on aiempaa näkyvämmiin mukana läpileikkaavana teemana myös yritysten ja kaupunkien strategioissa

Mistä puhutaan, kun puhutaan ilmastonmuutoksesta?

Ilmastotavoitteita – luodaan nyt monella tasolla!

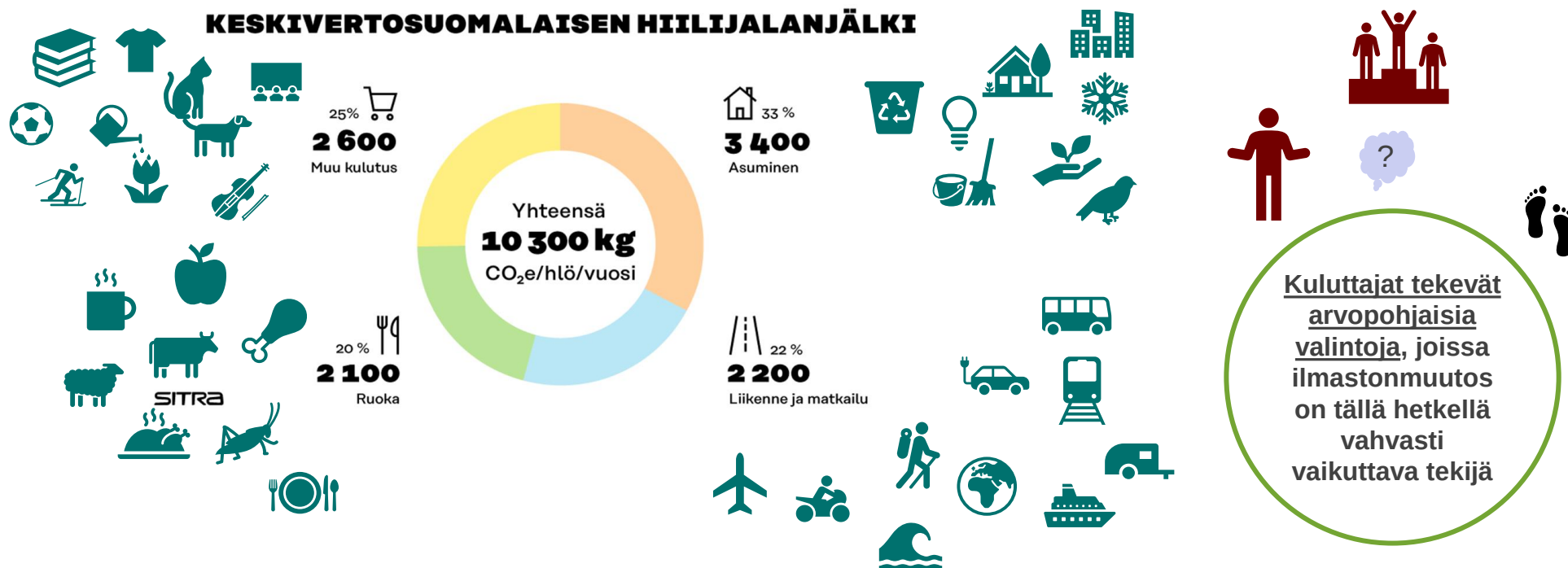
Target setter	Climate change targets	Remarks
The Paris Agreement (2015, includes 196 countries)	Committed to taking steps to limit the increase in global average temperature this century to well below 2 degrees Celsius (3.6 degrees Fahrenheit) over preindustrial levels, and ultimately to limit that increase to 1.5 degrees C (2.7 degrees F).	Under the agreement, each signatory submits its own national plan, setting targets for emissions reductions and specifying pathways by which it aims to meet those targets.
European Union (2014 and revision 2018)	World's first climate-neutral continent by 2050. Targets for 2030: • At least 50% cuts in greenhouse gas emissions (from 1990 levels) • At least 32% share for renewable energy • At least 32.5% improvement in energy efficiency • EU has set new target for 2030 decreasing greenhouse gas emissions by 55%, but actions to achieve this target are still refined.	Targets aim to meet commitments under the Paris Agreement. Member States are required to adopt integrated national energy and climate plans (NECPs) for the period 2021-2030.
Finland (2019)	Carbon neutral Finland by 2035, defined as greenhouse gas emissions equaling carbon sinks, e.g. through • Phase-out of coal by 2029 • Halving carbon emissions from transport (incl. electrification) • Examining possibilities for growing carbon sinks	Work currently on-going to determine clearer actions to reach the goal and translating the national goal to industry- and administration-specific targets and actions.
UPM Kymmene (2019)	Commits to reduce scope 1 and 2 GHG emissions 30% per tonne of pulp and paper by 2030 from a 2008 base-year. UPM also commits to reduce scope 3 GHG emissions 30% per tonne of pulp and paper by 2030 from a 2017 base-year. The target boundary includes biogenic emissions and removals associated with the use of bioenergy.	Verified by the Science-Based Target Setting initiative in line with 2 degree goal, UPM Kymmene is also a top performer in a ranking of climate change reporting (CDP A-List, one of two Finnish companies)
Elisa Oyj (2017)	Commits to reduce absolute Scope 1 and 2 emissions 50% by 2025 from a 2016 base-year. Elisa Corporation also commits to reduce absolute Scope 3 emissions 12% over the same time-period.	Verified by the Science-Based Target Setting initiative, ambitious target in line with 1.5 degree goal

Kuluttajavaatimukset muuttuvat

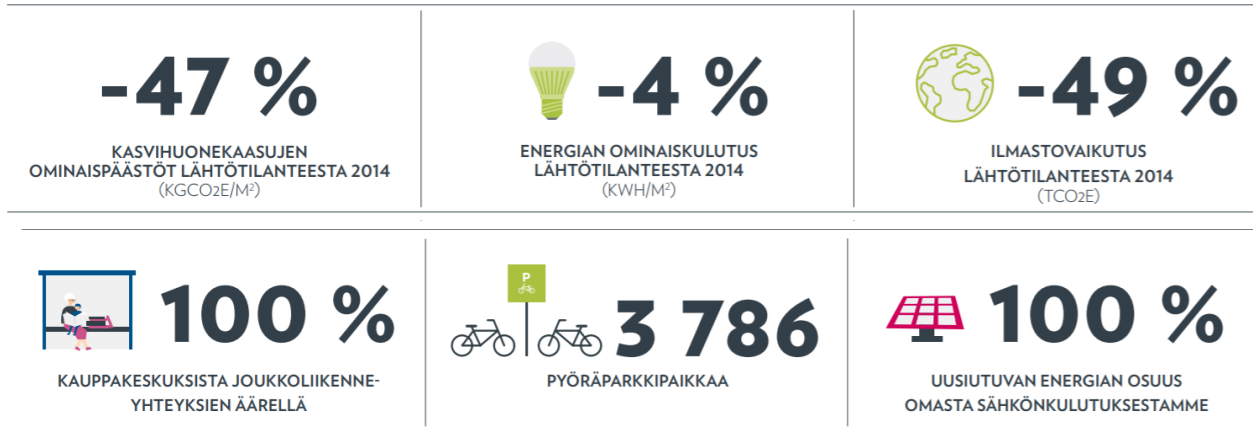
Noin 70 % päästöistä liittyy kuluttajien valintoihin

Ilmastobarometri (2019) osoittaa, että **huoli ilmastonmuutoksesta vaikuttaa jo nyt arjen valintoihin**.

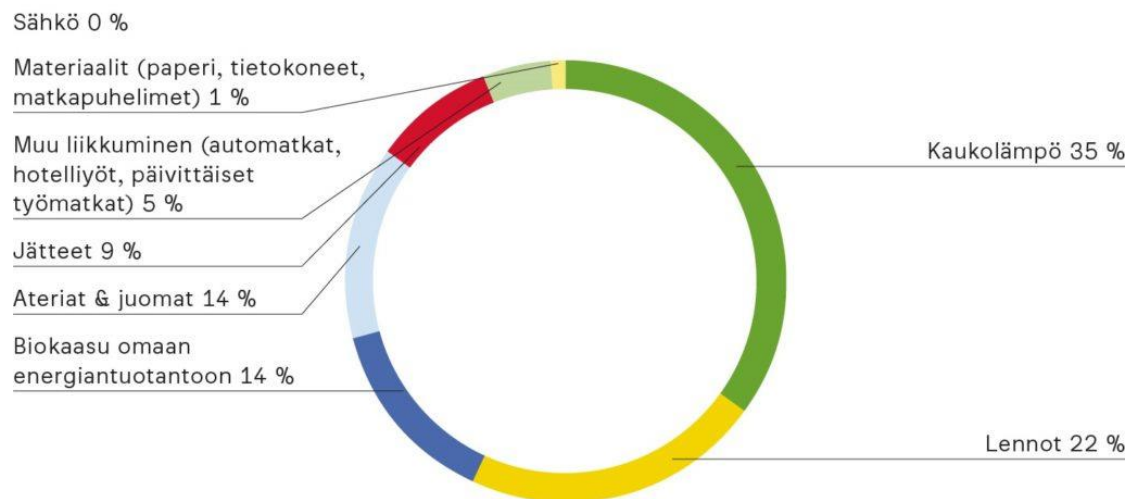
- 41 % barometrin vastaajista arvioi muuttaneensa omaa toimintaansa ilmastonmuutoksen vuoksi (vähentynyt sähkönkulutus, tavaroiden hankkiminen, autoilu, lentäminen). 2015 vastaava luku oli 29 %.
- Reilusti yli puolet vastaajista toivoi lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmastoviisaisiin ratkaisuihin.

VASTUULLISUUDEN AVAINLUVUT CITYCON

Marimekko-talon hiilijalanjälki,
yhteensä 864 tonnia CO₂e

WELL DONE, FOOD INDUSTRY!
HOW ABOUT PET FOOD INDUSTRY,
WHERE ARE YOUR NUMBERS?

1.3
KG CO₂e/KG

#KOTIMAASTAKOIRALLEN

EU Green Deal – Euroopan kasvustrategia nojaa hiilineutraalisuuteen

- Euroopan komission käynnistämä Green Deal -ohjelma on kattava ja kunnianhimoinen toimenpidepaketti, joka tukee EU:n ilmastoneutraalitavoitetta vuoteen 2050 mennessä.
- Komissio ehdottaa eurooppalaista ilmastolakia, jossa poliittisesta sitoumuksesta tehdään oikeudellinen velvoite ja investointien käynnistin. Ilmastolaki sisältää toimenpiteitä edistymisen seuraamiseksi ja toimintojemme mukauttamiseksi.
- Investointi ilmastoneutraaliin ja kiertotalouteen - Liikkeelle vähintään biljoonan euron investoinnit 10 vuoden aikana julkisten ja yksityisten investointien avulla.
- Tämän tavoitteen saavuttaminen vaatii toimia kaikilla talouden aloilla:

Energia – Energiasektorin hiilettömyys
Energian tuotanto ja käyttö aiheuttavat yli 75 prosenttia EU:n päästöistä

Rakennettu ympäristö – Energiatehokkuus ja hiilineutraali rakentaminen
Rakennukset kuluttavat EU:ssa 40 prosenttia energiankulutuksestamme

Liikkuminen – Puhtaampia, halvempia ja terveellisempiä yksityisen ja julkisen liikenteen muotoja. Liikenteen osuus EU:n päästöistä on 25 prosenttia.

Teollisuus – Tukea teollisuutta innovoimaan ja nousemaan vihreän talouden globaaleiksi johtajiksi. Euroopan teollisuus käyttää vain 12% kierrätettyjä materiaaleja.

Vähähiilisiä ratkaisuja tarvitaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi

Vähähiiliset ratkaisut

Toimivat keinoina toiminnasta aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Vähähiilisiin ratkaisuihin kuuluvat muun muassa uusiutuva energia, energiatehokkuus ja kiertotalousratkaisut.

Päästötön energia

Uusiutuvat energianlähteet, jotka korvaavat fossiiliset.

Kiertotalousratkaisut

Vähennetään hukkaa, pidetään materiaalit kierrossa käyttämällä uudelleen ja kierrättämällä, korvataan fossiiliset materiaalit uusiutuvilla.

Hiilineutraalit tuotteet ja palvelut

Vähennetään hankinnoista aiheutuvia päästöjä.

Asenteiden ja käytöksen muutos

Ihmisten tuuppaaminen valitsemaan ilmastoystävällinen ratkaisu, ilmastoymmärryksen lisääminen, ilmastoystävällisen elämäntavan edistäminen.

Miten yritys hyötyy ilmastotavoitteista nyt ja tulevaisuudessa?

Välittömät vaikutukset

- Energiankulutus laskee
- Polttoainekustannukset laskevat
- Materiaalikustannukset laskevat

Välilliset vaikutukset

- Mahdollisuus saada uusia asiakkaita (sekä tuotteiden/palveluiden loppukäyttäjät että yritysasiakkaat)
- Varautuminen ennalta todennäköisiin tulevaisuuden riskeihin (mm. tiukentuva sääntely, erilaiset haittaverot, ilmasto-olosuhteet) tulee halvemmaksi kuin reagointi jälkikäteen
- Toiminnan jatkuvuus ja työpaikkojen pysyvyys varmistetaan

PK-yritysten ilmastobarometri 2020

Suomen yrittäjät

- **PK-yritysbarometrin mukaan ilmastonmuutoksen hillitsemistoimet tuovat yrityksille tasavertaisesti mahdollisuuksia ja haasteita.** Sektoreittain mahdollisuuksia nähdään eniten teollisuudessa ja haasteita kaupan alalla.
- **Kasvuhaluukkaat yritykset näkevät ilmastonmuutoksen hillitsemistoimissa selvästi enemmän mahdollisuuksia kuin haasteita.**
- Vuoden 2019 aikana lähes 70 prosenttia pk-yrityksistä toteutti lisätoimia, joiden seurauksena oman toiminnan päästöt vähenivät. Eniten toimia on kohdentunut kierrätyksen tehostamiseen.
- **Keskeisin ajuri ilmastonmuutoksen hillitsemistä auttavien toimien toteuttamisessa ovat yrityksen arvot ja strategia.**
- Myös kustannussäästöt ja tehokkuuden lisääntyminen on tärkeä motivaation lähde ryhdyttäessä päästöjä vähentäviin toimiin.

Pienten yritysten kokoaan suurempi merkitys ilmastonmuutoksen torjunnassa

Pk-yritysten **välillinen merkitys kuluttajien hiilijalanjäljen pienentämisessä** voi olla merkittävä: ne voivat tarjota energiatehokkaita, luonnonvaroja säästäviä, kestäviä ja kotimaisia ratkaisuja (pidempi elinikä, lähellä tuotettuja).

Pienistä yrityksistä voi kummuta jopa **vientikelpoisia ratkaisuja** ilmastopäästöjen rajoittamiseen. Näiden kehittymistä tuetaan esim. kiertotalousratkaisujen synnyttämisellä, joiden ytimessä ovat:

- 1) **Tuote palveluna:** palvelujen tarjoaminen tuotteiden sijaan
- 2) **Uusiutuvuus:** uusiutuvien ja kierrätettävien materiaalien sekä uusiutuvan energian käyttö tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa
- 3) **Jakamislustat:** tavaroiden ja resurssien käyttöasteiden kasvattaminen ja elinkaaren pidentäminen digitaalisilla alustoilla mm. vuokrauksen, myymisen, jakamisen ja uudelleenkäytön myötä.
- 4) **Tuote-elinkaaren pidentäminen:** Tuotteita pidetään alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan mahdollisimman pitkään tai useita käyttökertoja mm. huollon, korjaamisen ja uudelleenvalmistuksen keinoin.
- 5) **Resurssitehokkuus & kierrätys:** materiaali- ja energiatehokkaat ratkaisut, sekä elinkaarensa loppuun tulleiden tuotteiden ja raaka-aineiden takaisinkeräys ja uudelleenhyödyntäminen.

gaia

1. askel: hiilijalanjälkilaskenta

Organisaation vai tuotteen hiilijalanjälki?

ORGANISAATIO

- Huomioidaan 1) yrityksen suorat päästöt ja 2) energiankulutuksen epäsuorat päästöt sekä 3) arvoketjun muut olennaiset päästölähteet
- Arvoketjun osalta käytetään osin karkeita arvioita ja hankintojen päästölaskennassa usein kustannusperusteisia kertoimia
- Tuloksia voidaan käyttää mm. tärkeimpien päästölähteiden tunnistamiseen, hiilitiekartan rakentamiseen sekä vastuullisuusraportointiin

TUOTE / PALVELU

- Huomioidaan tuotteen tai palvelun elinkaaren aikaiset päästöt (raaka-aineiden ja komponenttien osalta yrityksen portille saakka)
- Jyvitetään organisaation käyttämät resurssit tarkastelluille tuotteille ja palveluille
- Päästökertoimina käytetään elinkaarikertoimia (esim. tietopankeista)
- Tuloksia voidaan käyttää mm. tuotekehityksessä ja tuotekohtaisessa viestinnässä

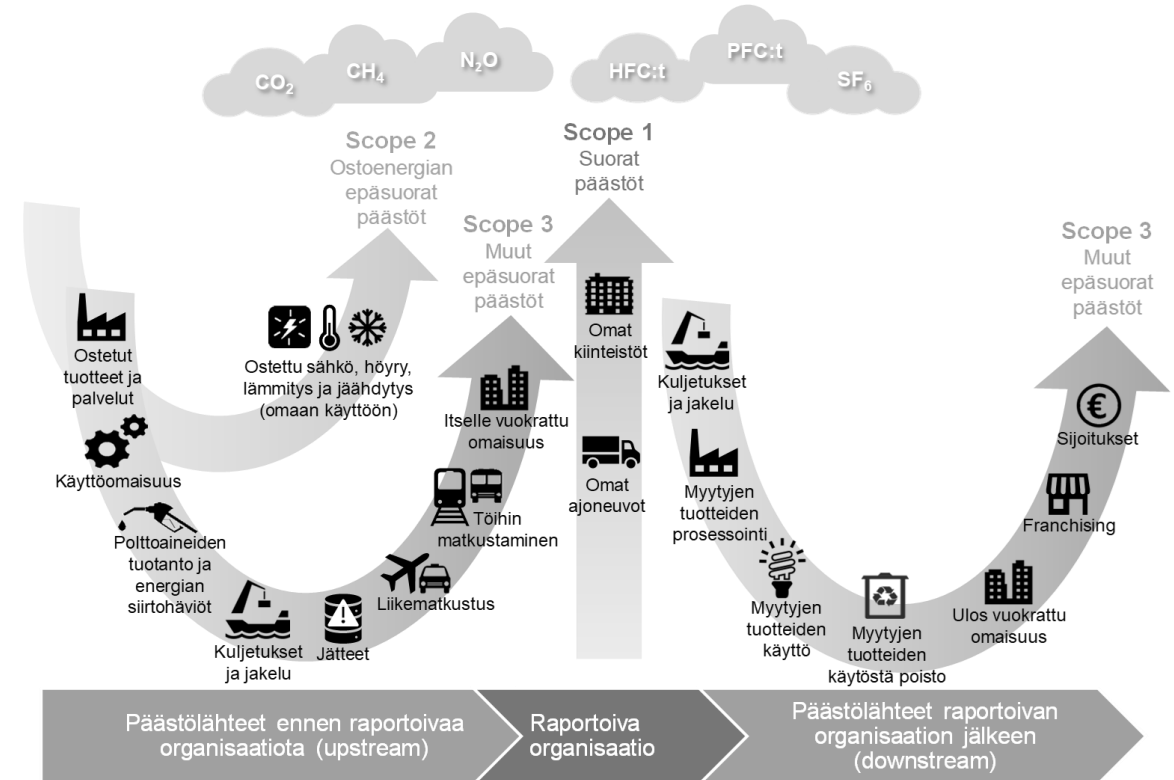
Tuleva koulutus hiilijalanjälkilaskennasta 8.4.2021

YRITYKSEN HIILIJALANJÄLKI

- Päästölaskennan perusteet ja standardit
- GHG Protocol -standardin käyttö hiilijalanjäljen laskennassa
- Esimerkkejä tyypillisistä päästöjakaumista yrityksissä
- Päästötiedon raportoinnista
- Laskenta käytännössä: datan keruu ja päästökertoimet
- Osallistujien kysymyksiin vastaaminen laskennasta, päästökertoimista ym.

Vapaaehtoinen ennakotehtävä annetaan viikko ennen koulutusta ilmoittautuneille

gaia

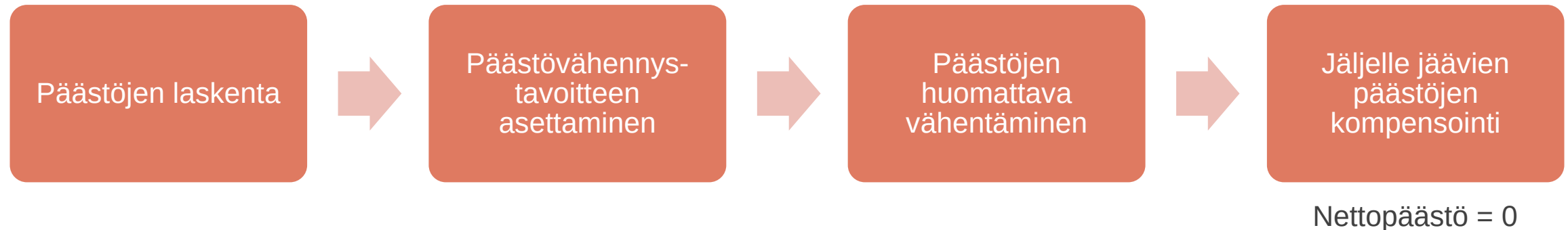
2. askel: päästövähennyspolku

Miten luodaan hiilineutraalisuustiekartta?

- Hiilineutraalisuus määritellään tilana, jossa yrityksen päästämien kasvihuonekaasujen **nettopäästö on nolla**.
- Hiilineutraalissa yrityksessä **voi syntyä kasvihuonekaasupäästöjä, mutta niiden määrä on huomattavasti pienempi kuin alkutilanteessa**, ja jäljelle jäävät päästöt voidaan kompensoida ulkopuolelta (jolloin nettopäästö on nolla). Hiilineutraali ei siis tarkoita täysin nollapäästöistä.
- Hiilineutraalisuustavoite vaatii sen toteutuksen seurantaan varten päästövähennyspolun eli hiilineutraalisuustiekartan, jossa yleensä asetetaan välitavoitteita esimerkiksi 5-10 vuoden välein.

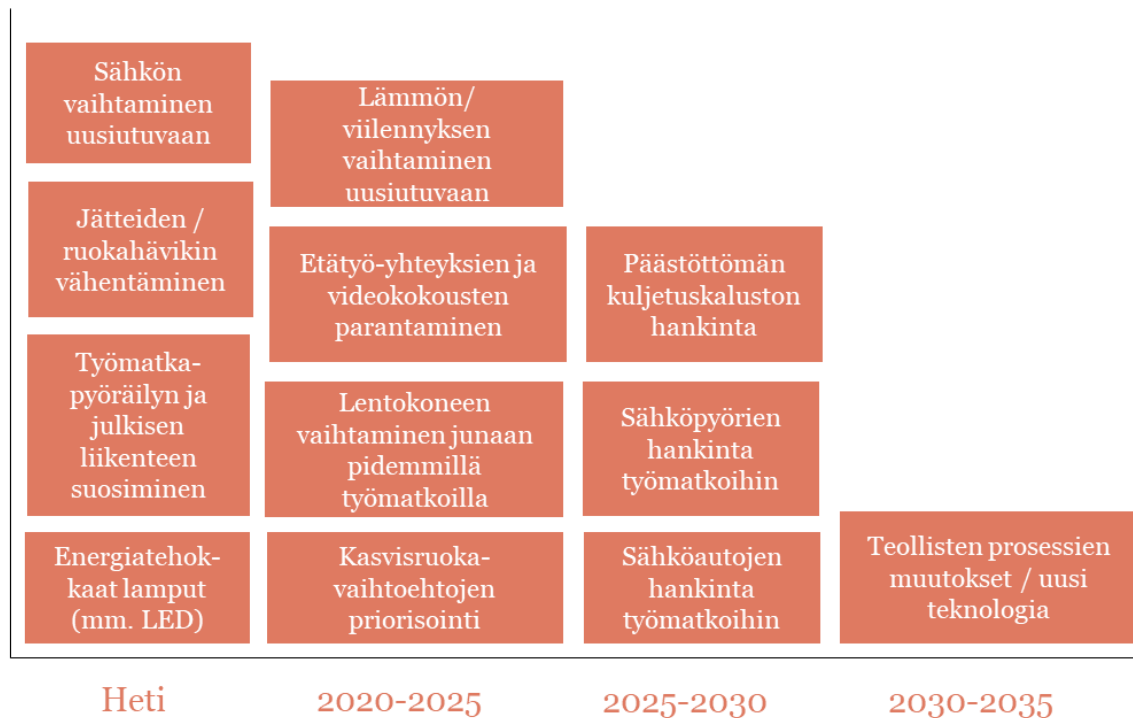
Tuleva koulutus päästövähennyspolusta 15.4.2021

YRITYKSEN POLKU HIILINEUTRAALIUTEEN

- Päästöjen vähentämisen mahdollisuudet yrityksissä
- Miten luodaan tiekartta hiilineutraalisuuteen?
- Päästöjen kompensointi osana hiilineutraalisuutta
- Työpajaosuus: yrityksen oman päästövähennyspolun laatiminen

Prioriteetti

gaia

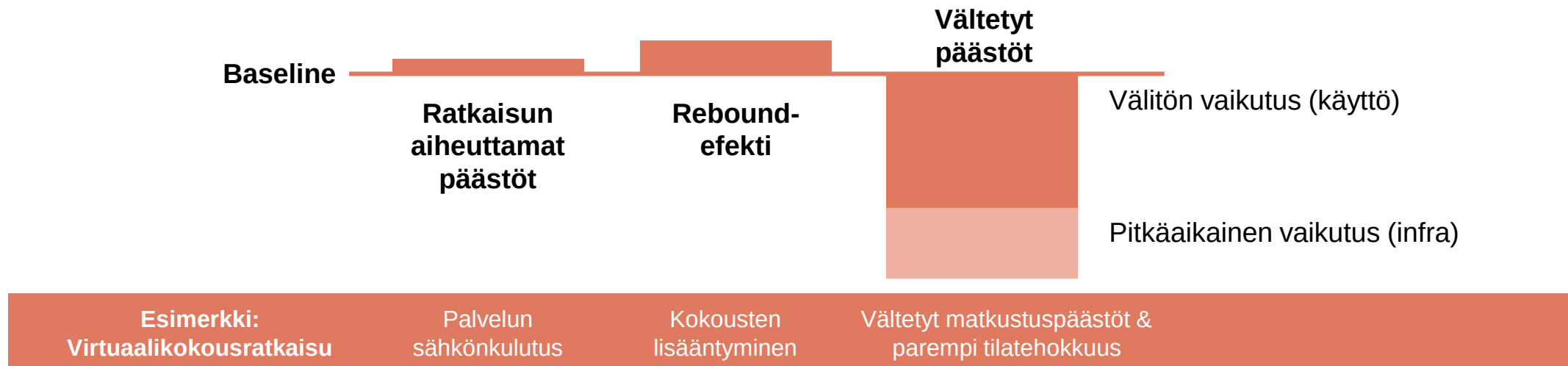
Lyhyesti hiilikädenjäljestä

Hiilikädenjälki

- Hiilikädenjälki kuvaa tuotteen / palvelun aikaansaamaa päästövähennemää eli kuinka paljon esimerkiksi asiakkaan CO₂-päästöjä vähennetään verrattuna vaihtoehtoiseen/keskimääräiseen ratkaisuun.
- Alla kuvattu esimerkkinä virtuaalikokousratkaisun (liikkumisen korvaaminen) hiilikädenjälki.
- Kädenjälkeä ei tule vähentää hiilijalanjäljestä, mutta voidaan esittää sen rinnalla.

Kiitos!

ASIAKKAAMME TEKEVÄT
MAAILMASTA PUHTAAMMAN
JA TURVALLISEMMAN.

gaia

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Julkiset rahoitusinstrumentit kehittämiseen ja investointeihin Varsinais-Suomessa

9.3.2021

Leevi Törmäkangas

Team Finland -koordinaattori

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

TE-palvelut | tjänster
services

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

FINNVERA

**BUSINESS
FINLAND**

Julkinen rahoitus

- Business Finlandin ja ELY:n rahoituspolut kehittämishankkeille

PK-YRITYKSET	PK-YRITYKSET JA MIDCAPIT				KAIKKI, ML. ISOT	PK-YRITYKSET	STARTUPIT
Innovaatio-seteli	Market ja Group Explorer	Exhibition Explorer	Talent Explorer	Tempo	T&K	Into	NIY
Osta innovaatio-osaamista	Markkinoiden selvitys, strategiatyö Max. 20t€ /yritys	Kv-messu-avustus Max. 30t€ /yritys	Palkkaa kv-osaaja, 6-12kk Max. 20t€ /yritys	Kansainvälistymis-projektiin Max. 50t€ /yritys	Kehitä palvelua, tuotetta, prosessia, liiketoiminta-mallia & pilotoi, todenna	Lisää innovaatio-osaamista kasvun pohjaksi, IPR-osto-palvelut	< 5v nopean kasvun start-upeille, 3-vaiheinen rahoitus, Globaali skaalaus, myynti
Avustus 5000€	Avustus 50%	Avustus 50%	Avustus 50%	Avustus 75%	Laina/avustus 50%	Avustus 50%	Avustus+laina, max. 1,25m€

PK-YRITYS

Kehittämispalvelut

Kehittämisavustus

Kehittämisavustuksella voi tehdä erilaisia toimenpiteitä, ml. TK-työ, kansainvälistyminen, messut, IPR-selvitykset..

ELY:n kehittämispalvelut

- Hyvä instrumentti **ennen laajempaa kehittämishanketta**
- Tuettua konsultointia ja asiantuntijapalvelua:
 - pk-yrityksen kehittämistarpeiden arvioimiseksi ja kehittämissuunnitelman laatimiseksi = **Analyysi** 1-2 pv = 220 € + alv/pv
 - pk-yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen = **Konsultointi** = 300 € + alv/pv
 - **Koulutus**; kasvun johtaminen, talouden ja tuottavuuden johtaminen sekä markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen (10 koul.pv + 2 kons.pv = 1470 € + alv/osallistuja)
- Kohteena esim. strategia, kasvu- ja uudistuminen, talous ja tuottavuus, markkinointi- ja asiakkuudet, johtaminen, innovaatiot
- Yrityksille, joilla on jo vakiintunutta toimintaa (poikkeuksena innovaatioiden kaupallistamiseen liittyvä konsultointi)
- käytettävissä asiantuntijoita erikoistumisaloittain
 - <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/asiantuntijahaku>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

ELY:n kehittämispalvelut - yhteystiedot

Varsinais-Suomen ELY-keskus:

- Pirkka Hyssälä, pirkka.hyssala@ely-keskus.fi, puh. 0295 023 037
- Jukka Ojala, jukka.ojala@ely-keskus.fi, puh. 0295 036 204

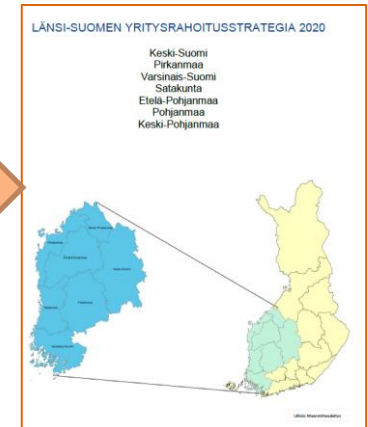
Lisätietoja: www.yritystenkehittamispalvelut.fi

www.ely-keskus.fi/rahoituslinjaukset

ELY:n kehittämisavustus

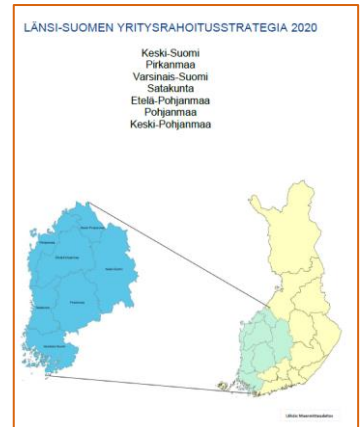

- **Huom! REACT-EU –elvytysrahat jaetaan kehittämisavustuksina**
- **Ennen hakemista:**
 - ✓ Selkeä tavallisesta liiketoiminnasta poikkeava, **merkittävä** kehittämis- tai investointihanke
 - ✓ Yrityksen talous kunnossa (edellytykset kannattavaan toimintaan)
 - ✓ Tähtäimessä kansainväliset markkinat tai merkittävä positiivinen ympäristövaikutus
 - ✓ Tutustu **rahoituslinjauksiin**, www.ely-keskus.fi/rahoituslinjaukset
 - ✓ Keskustele ELY:n asiantuntijan (tai seudullisen asiantuntijan) kanssa etukäteen
 - ✓ Valmistele hakemus huolella
 - ✓ Tarvittavat tarjoukset ja liitteet mukaan → nopeuttaa käsittelyä
- Kehittämisavustus EI ole:
 - ✗ Yleinen toimintatuki operatiiviseen liiketoimintaan
 - ✗ Myynti- tai markkinointituki
 - ✗ Palkkatuki
 - ✗ Tarkoitettu henkilöstön kouluttamiseen

ELY:n yrityksen kehittämisavustus

- **Kenelle?**
 - Pk-yrityksille (ei midcap- tai suuryrityksille)
- **Kuinka paljon?** Varsinais-Suomessa:
 - Kehittämistoimenpiteisiin: 50 000 € (50% tuki)
 - Investointeihin 10-30% tuki (koneet ja laitteet + aineettomat investoinnit)
- **Mihin?**
 - **Uuden kasvun luomiseen**
 - **Kansainvälistymiseen**, tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen, investointeihin.
 - Ei pelkästään kotimarkkinoilla toimiville (pl. **vähähiilisyy-** ja **kierotaloushankkeet**)
- Rahoitusta ei makseta ennakoon, vaan kahdessa erässä toteutuneiden kulujen perusteella.
- Projektin kesto on tyypillisesti n. 12 kk
- Tukea voidaan myöntää 800 000 €:n ohjelman mukaisena eli käytännössä ”de minimiksen” ulkopuolella ainakin 30.6.2021 asti
 - Tilapäisten valtiontukisääntöjen voimassaoloa on jatkettu vuoden 2021 loppuun asti

Linjaukset Varsinais-Suomessa

- **Kehittämistoimenpiteisiin avustusta voidaan myöntää**
 - Pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten hankkeisiin.
 - Poikkeuksellisesti myös pidempään toimineiden pk-yritysten vastaaviin hankkeisiin. Tällöin edellytyksenä on, että yrityksellä ei ole aiempaa kokemusta tai onnistumista suunnitelmallisesta viennistä.
- **Investointeihin avustusta voidaan myöntää**
 - Kasvu- ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittäviin pk-yritysten, ja laajemmin yritysverkostojen kasvua ja kansainvälistymistä oleellisesti tukeviin yli 300 000 €:n kone- ja laitehankintoihin.
 - Keskisuurille yrityksille vain täysin uuteen liiketoimintaan tai
 - **Investointeihin, jotka synnyttävät kiertotalouden uutta liiketoimintaa tai tukevat laajemmin hiilineutraaliustavoitetta** (ei kansainvälistymisvaatimusta tai 300 000 €:n minimivaatimusta)

Kehittämisyavustuksen projektityypit

Kehittämistoimenpiteet

a) Valmisteluvaihe, budjetti 30 000 EUR

1. Kehittämistoimenpiteiden valmistelu

- Esiselvitys, EU-rahoitushaun valmistelu
- Johtaa konkreettiseen strategiaan ja mahdollisesti laajempaan kehittämishankkeeseen

b) Kehittämishankkeet, budjetti 100 000 EUR

2. Kansainvälistyminen

3. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen

4. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen (muutostilanteissa)

Investoinnit

5. Investointihankkeet (tuotantovälineen hankinta)

Hanke voi myös yhdistellä eri toimenpiteitä (esim. kansainvälistyminen + tuotekehitys). Samalla hakemuksella voi hakea tukea sekä kehittämistoimenpiteisiin että investointeihin.

Hyväksyttävät kustannukset

- **Rahapalkat (ilman työnantajamaksuja)**
 - Uuden palkattavan avainhenkilön palkkakulut
 - Olemassa oleva henkilöstö; vain keskeisten henkilöiden työpanos liittyen tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehitykseen, erityisellä perusteella
 - Yrittäjän/toimitusjohtajan palkkakulut ovat hyväksyttäviä vain TK-työhön liittyen alle 5v yritysten hankkeissa
 - **Hyväksytään työajanseurannan perusteella!**
- **Ostettavat palvelut**
 - Asiantuntijapalvelut, konsultointi jne.
 - TK-hankkeissa laitteiden vuokraus hyväksyttävää
 - **Hyväksytään vain kirjallisten tarjousten perusteella!**
- **Raaka-aineet ja puolivalmisteet**
 - Vain prototyyppien kehittämiseen liittyvät materiaalit ja valmisteet
- **Osallistuminen ulkomailla messuille tai näyttelyyn**
- **Ulkomaan matkat ml. niiden kotimaan matkaosuudet**
 - Vain ulkomaan matkoihin liittyvät (kansainvälistyminen ja tuotekehitys), ei kotimaan matkoja muutoin
- **Välilliset kustannukset**
 - Kaikki muut projektista aiheutuvat kustannukset
 - Lasketaan prosentuaalisesti hyväksytyistä rahapalkoista (15%)
- **Investoinnit**
 - Koneet, laitteet ja näihin rinnastettavat aineettomat inv., ei tuotanto- tai toimitiloihin
 - **Hyväksytään kirjallisten tarjousten perusteella**

ELY:n kehittämisavustus (ml. REACT-EU)

Kehittämis- toimenpiteet

Hankkeet max. 100 000 €

Tuki 50%

*Kansainvälistyminen,
vähähiilisyys, tuotteiden ja
tuotantomenetelmien
kehittäminen*

Hankkeet max. 30 000 €

Tuki 50 %

*Valmisteluvaihe, esiselvitys,
EU-puiteohjelmahakujen
suunnittelu*

Investoinnit

Kone- ja laitehankinnat

> 300 000 €

Tuki 10-30%

*Pääasiassa pienet yritykset,
keskisuuret jos uutta
liiketoimintaa, tai linkitys
vähähiilisyyteen/kiertotalouteen*

Kone- ja laitehankinnat

< 300 000 €

Tuki 10-30%

*Vain vähähiilisyyteen tai
kiertotalouteen liittyvät.*

Yrityksen kehittämisavustus & REACT-EU

- REACT-EU on osa Euroopan unionin elpymispakettia. ELY-keskus on tämän vuoksi avannut REACT-EU-rahoitushaun, joka on käynnissä 31.5.2021 asti. ELY-keskus myöntää rahoitusta yrityksille ELY:n **yritysten kehittämisavustuksina** rahoituslinjausten mukaisesti. Erityisenä korostuksena ovat mm. **vihreä siirtymä ja digitalisaatio**.
- **Kenelle?** Kasvua tavoitteleville pk-yrityksille. Kohderyhmänä ovat erityisesti teollisuuden alalla toimivat, kansainväliseen kysyntään suuntaavat matkailu- ja palvelualan yritykset sekä hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan palveluita ja toimintamallejaan radikaalisti uudistavat pk-yritykset.
- **Mistä?** ELY-keskus arvioi hakemukset ja tekee rahoituspäätökset. Haku tapahtuu sähköisesti aluehallinnon asiointipalvelusta, yrityksen kehittämisavustuksen haun kautta.
- **Mitä tavoitellaan?** Pk-yritysten tukemista ja uusiutumista COVID19-kriisistä selviytymiseksi. Rahoituksella luodaan pohjaa **talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle** sekä pyritään vauhdittamaan yritysten merkittäviä investointi- ja kehittämishankkeita.
- REACT-EU-hankkeet on toteutettava viimeistään 30.8.2023 mennessä
- **Rahoituspäätöksiä tullaan tekemään käytännössä vasta toukokuussa, valtioneuvoston ja eduskunnan päätösten jälkeen. Hakemuksia käsitellään tästä huolimatta jatkuvasti!**

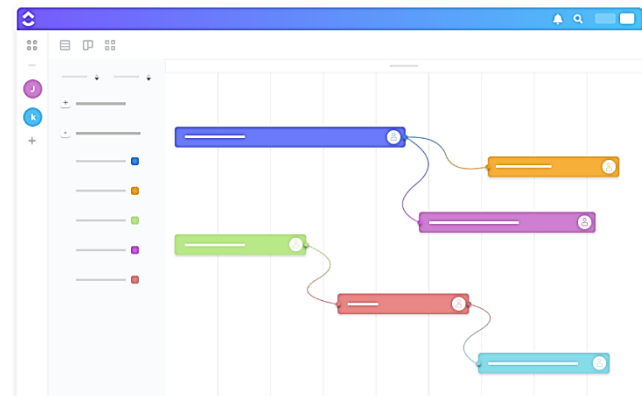

Vinkkejä hakemusten tekoon

ELY-hakemus on vapaamuotoinen.
Suositeltavaa on kuitenkin
hankkeistaa huolella & tehdä
konkreettinen projektisuunnitelma!

- ✓ Resurssit ja (mitattavat) konkreettiset tavoitteet
- ✓ Kuka tekee, mitä tekee, milloin tekee?
- ✓ Käytä selkeitä työpaketteja, **kuvaa työ & erittele kustannukset**
- ✓ Aikatauluta työpaketit ja projekti (**esim. Gantt-kaavio**)

Työpaketti 1	Lisää työpaketin nimi
Kuvaus	Kuvaa työpaketin sisältö ja eri vaiheet.
Työntekijät	Työpakettiin osallistuvat työntekijät, Nimi ja työmääräarvio, htkk Mikä osuus työajasta käytetään projektille (%)? <i>Esim.</i> -N.N., toimitusjohtaja, 4 htkk, 80 % työajasta -M.M., teknologiajohtaja, 2 htkk, 40% työajasta
Kokonaistymäärä	Työpakettiin käytetty työmäärä yhteensä: X htkk
Alihankintaostot	Alihankkija 1, X€, kuvaa työn sisältö (tarjous oltava liitteenä)
Muut kulut	Matkakulut messuille (ulkomaille), messuosallistumiset, prototyypin rakentamiseen liittyvät raaka-aineet
Tulokset	Luettele työpaketin tärkeimmät tulokset
Aikataulutus	<i>Esim. syyskuu 2020 – tammikuu 2021 (5 kk)</i>

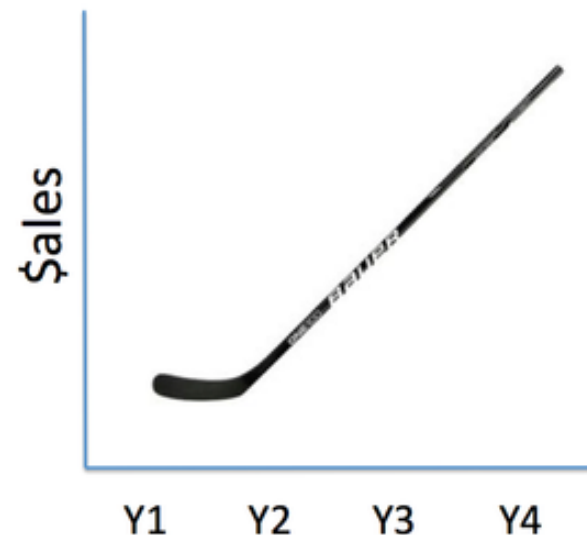
Vinkkejä hakemusten tekoon

Omarahoitusosuus

- ELY rahoittaa max. 50% kuluista
- Kerro, miten rahoitat oman osuutesi projektista!
 - Pääomasijoitus, tulorahoitus, pankkilaina...
 - Rahoitus täytyy olla varmistettu
 - Dokumentaatio liitteeksi, esim. ajantasainen kirjanpitoajo (tuloslaskelma ja tase)

Hankkeen vaikutukset

- Arvioi liikevaihdon & viennin kehittyminen, realistinen ja tavoitteellinen ennuste
- Viittaa liiketoimintasuunnitelmaan!
- Avaa logiikka arvioiden takaa, esim. myydyt tuotteet/palvelut/projektit ja keskimääräinen myyntihinta (€), **kerro mistä liikevaihto syntyy!**

Lopuksi

- Poikkeustilanteen myötä yrityksille on tarjolla laaja valikoima erilaisia palveluita ja rahoitusta
- Nyt kannattaa tarttua tilaisuuteen ja hyödyntää olemassa olevat instrumentit & tavallista paremmat rahoitusehdot kehittämiseen ja investointeihin
 - REACT-EU –haku (ELY yrityksen kehittämisavustus) 31.5.2021 asti!
 - Vähähiilisyystavoitetta ja vihreää siirtymää tukevat hankkeet ovat painopisteinä.
 - Business Finland kiertotalouden investointiavustus, haku auki 16.4.2021 asti
 - Business Finland väliaikainen TKI-laina, haku 14.5.2021 asti
- Olkaa yhteydessä seudullisiin ja kunnallisiin toimijoihin (esim. **Turku Science Park, YritysSalon, kunnalliset toimijat...**)

Yhteydenotot kehittämisavustukseen ja
ReactEU-hakuun liittyen Varsinais-Suomessa

Leevi Törmäkangas

Team Finland-koordinaattori

ELY-keskus

leevi.tormakangas@ely-keskus.fi

0295 022 616

www.linkedin.com/in/tormakangas

Mitä seuraavaksi

Tulevaisuuden teollisuuskumppani webinaarisarja
9.3.2021 klo 13-15 ”Hiilijalanjälki ja sen todentaminen”

Hiilineutraalit ratkaisut Varsinais-Suomessa 2020-2022 –hanke

Tulevia tilaisuuksia keväällä 2021

- Tulevaisuuden teollisuuskumppani webinaarisarja

- 8.4.2021 Työpaja: Hiilijalanjäljen laskenta
[linkki ilmoittautumiseen](#)
- 13.4.2021 Tuottavuus ja tuotannon automatisointiratkaisut
 - Lean menetelmä tuotannon ja tuottavuuden ratkaisuissa
 - Lean5 Petri Takalo ja Teemu Elomaa
 - Tuotannon automatisointiratkaisut
 - Robotmation Oy, Rami Leijón
- 15.4.2021 Työpaja: Päästövähennyspolku
[linkki ilmoittautumiseen](#)
- 11.5.2021 Kohtaa kumppani verkostopäivät (yhteistyössä Seutukaupunkiverkoston kanssa)
 - Teollisuuden yrityksille ja teollisuuteen palveluja tuottaville yrityksille

Muita suunnitteilla olevia tilaisuuksien aihealueita:

- Aurinkoenergia
- Ilmanvaihto ja energiatehokkuus
- LED-valaistus
- Energiankulutuksen seuranta

Aiemmat tilaisuudet

Teollisuusfoorumi 9.2.2021 - Aiheena Energia- ja hiilineutraalius

- Puhujia: Iida Teeristö Sandvik Mining and Construction, Saija Vatanen VTT, Tomi Kiuru Motiva, Anu Areva Salo Solar Oy, Mika Tuunainen Jameshaft Oy, Hannu Salminen PSL Oy, Ilkka Kartio EasyLED Oy, Asso Erävuoma Finnfoam,
- Tilaisuuden tallenne ja Tilaisuuden esitykset

Tulevaisuuden teollisuuskumppani -foorumi 29.10.2020 - Hankkeen kick-off tilaisuus

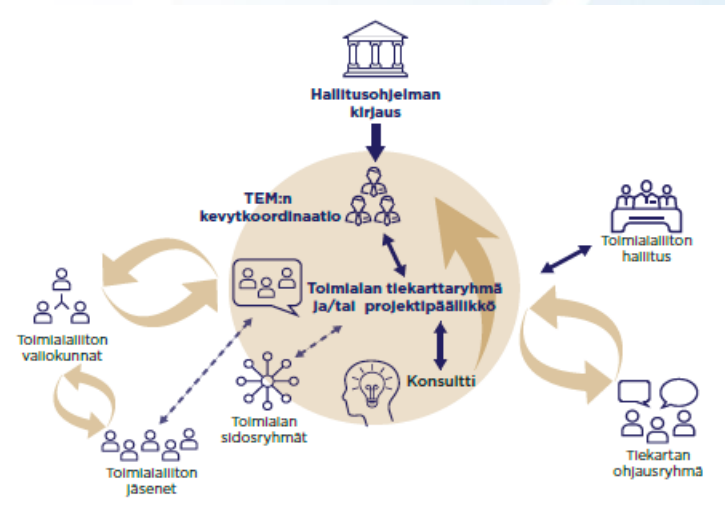
- Puhujia: Olaf Bongwald Valmet Automotive Oy, Tiina Holopainen Gronlund Palvelut Oy, Mika Suurkaulio Key Advisor Oy, Esa Wrang Business Finland Oy, Jussi Kantola Turun yliopisto
- Tilaisuuden tallenne ja Tilaisuuden esitykset

Taustapohdinnan tueksi hiilineutraaliuteen ja yrityksen toimialaan liittyen

[Linkki julkaisuun](#)

Tutustu oman toimialan vähähiilisyys tavoitteisiin

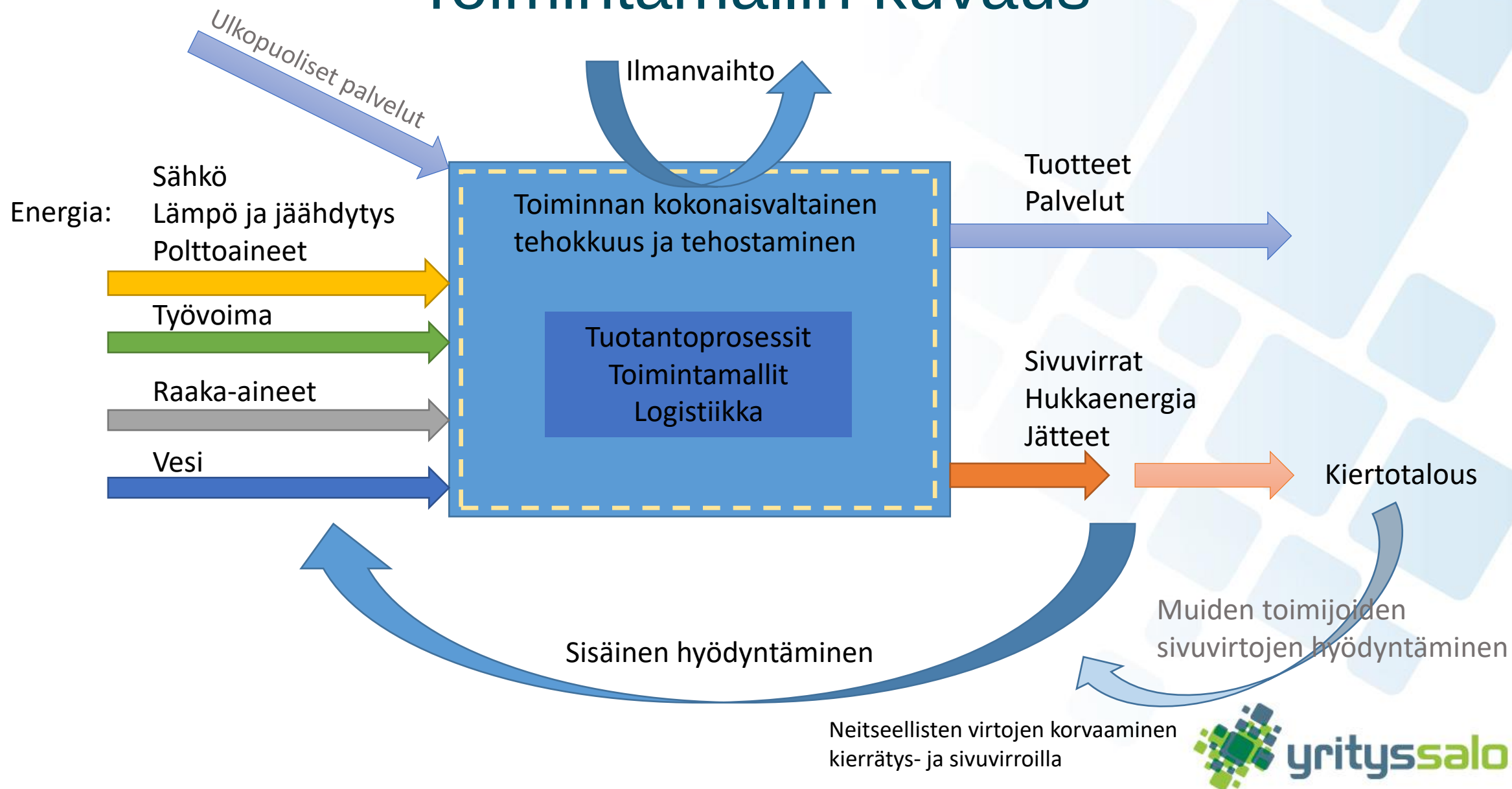
TOIMIALAT:

- Energiateollisuus
- Bioenergia-ala
- Metsäteollisuus
- Sahateollisuus
- Kemianteollisuus
- Teknologiaeteollisuus
- Rakennusteollisuus
- Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat
- Liikenne ja logistiikka
- Tekstiiliala
- Maatalous
- Elintarviketeollisuus
- Kaupan ala
- Matkailu- ja ravintola-ala

Oman toiminnan muutokset kehittyminen edelliset 5-10 vuotta – tulevat 5-10 vuotta

- Toiminnan laajuus
- Tuotteiden ja palveluiden muutokset
- Merkittävimmät investoinnit ja kehittämistoimenpiteet
- Muutokset toiminta tavoissa
- Markkinatilanteen ja toiminnan kannattavuuden kehittyminen

Toimintamallin kuvaus

Ensimmäiset askeleet

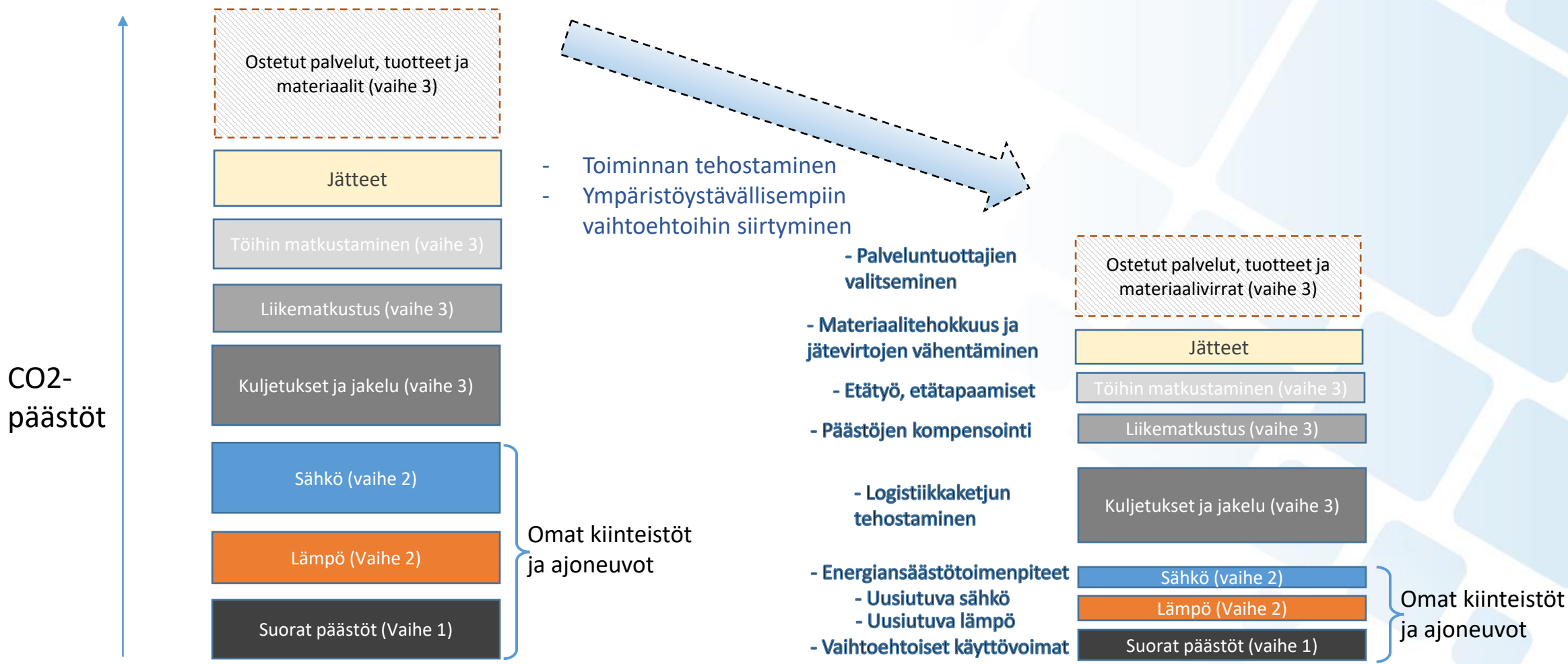
- Energiankäyttötiedot
 - Omat ajoneuvot
 - Suorat polttoaineet
 - Sähkökokonaiskulutus
 - Ostettu lämpö ja jäähdytys
 - Tuotteet ja palvelut
 - Toimintamallit
 - Materiaalivirrat
 - Logistiikkaketju ja liikkuminen
 - Kiinteistöt
 - Neliöt, kuutiot
 - Talouden tunnuslukuja
-
- (Tärkeimmät ulkopuoliset palvelut)

Toiminnan nykytila

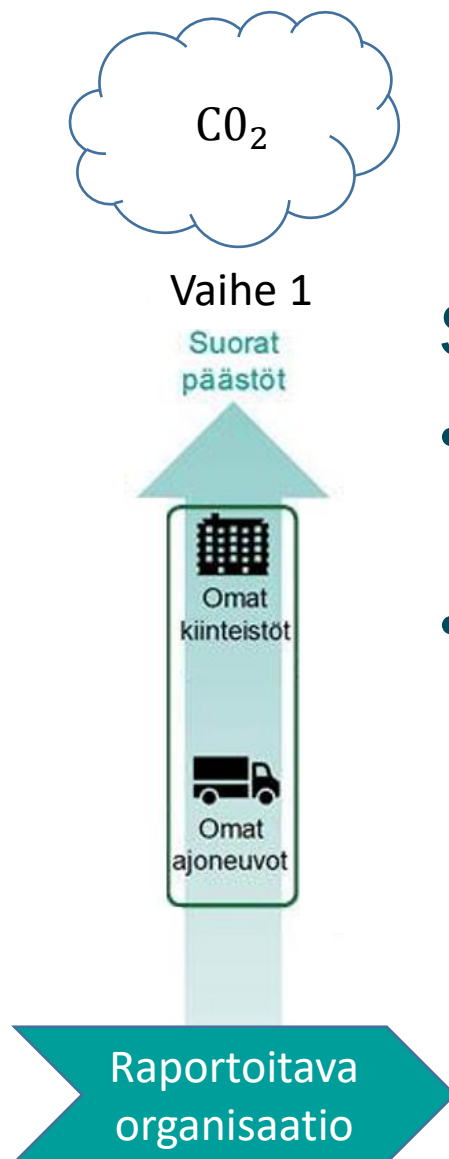

Toiminnan
tehostamismahdollisuudet

Esimerkkikuvaaja hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä

Hiilijalanjälki

Suorat päästöt

- Polttoaineiden käyttö omassa kiinteistössä
- Omien ajoneuvojen polttoaineiden käyttö

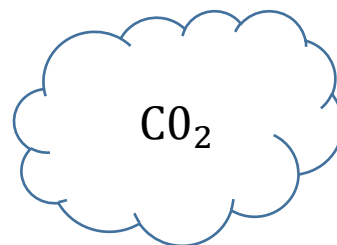
Hiilijalanjälki

Epäsuorat päästöt

- Ostettu sähkö
- Ostettu lämpö ja höyry
- Ostettu jäähdytys

Päästölähteet ennen
raportoitavaa organisaatiota

Vaihe 1

Suorat päästöt

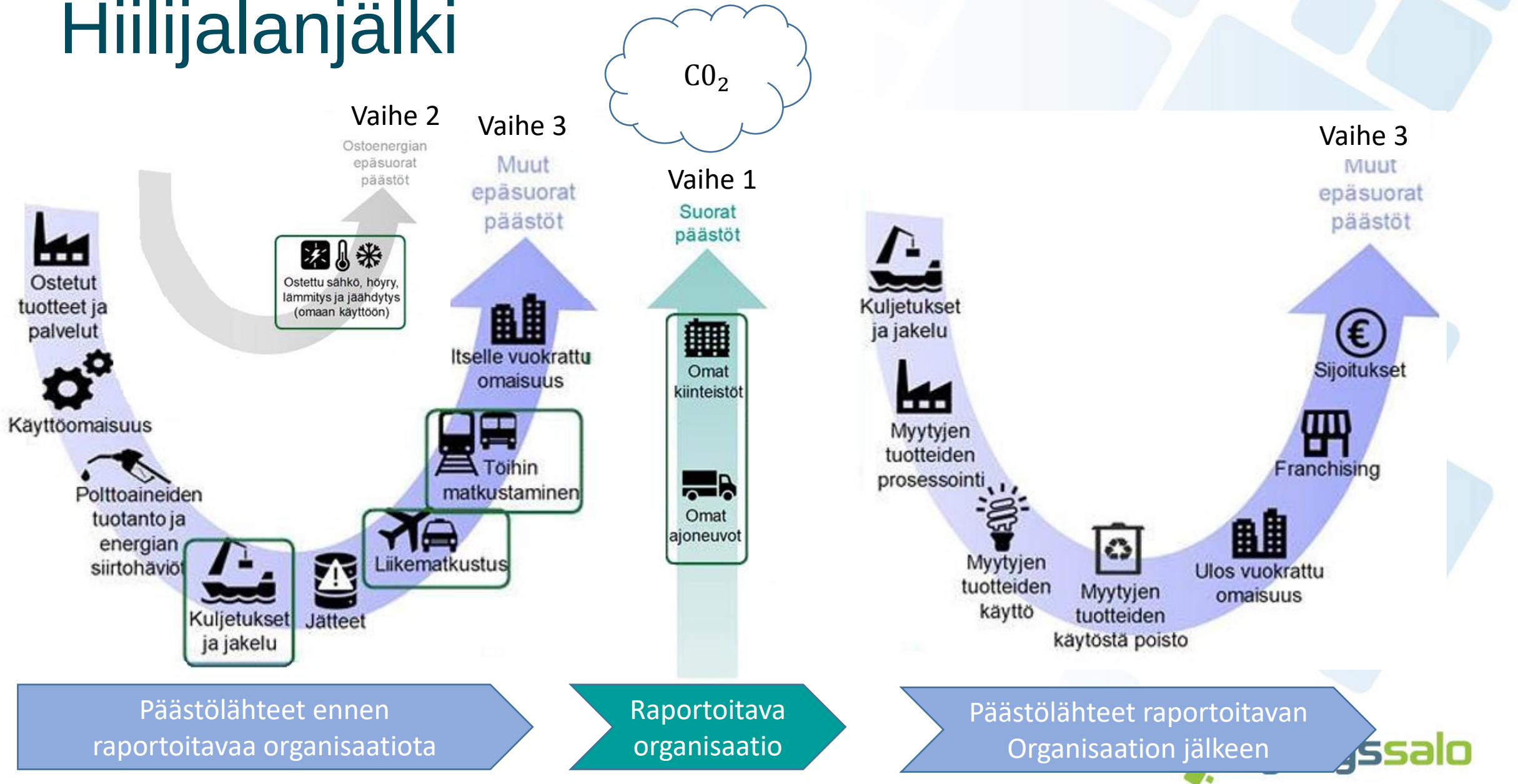

Raportoitava
organisaatio

Suorat päästöt

- Polttoaineiden käyttö omassa kiinteistössä
- Omien ajoneuvojen polttoaineiden käyttö

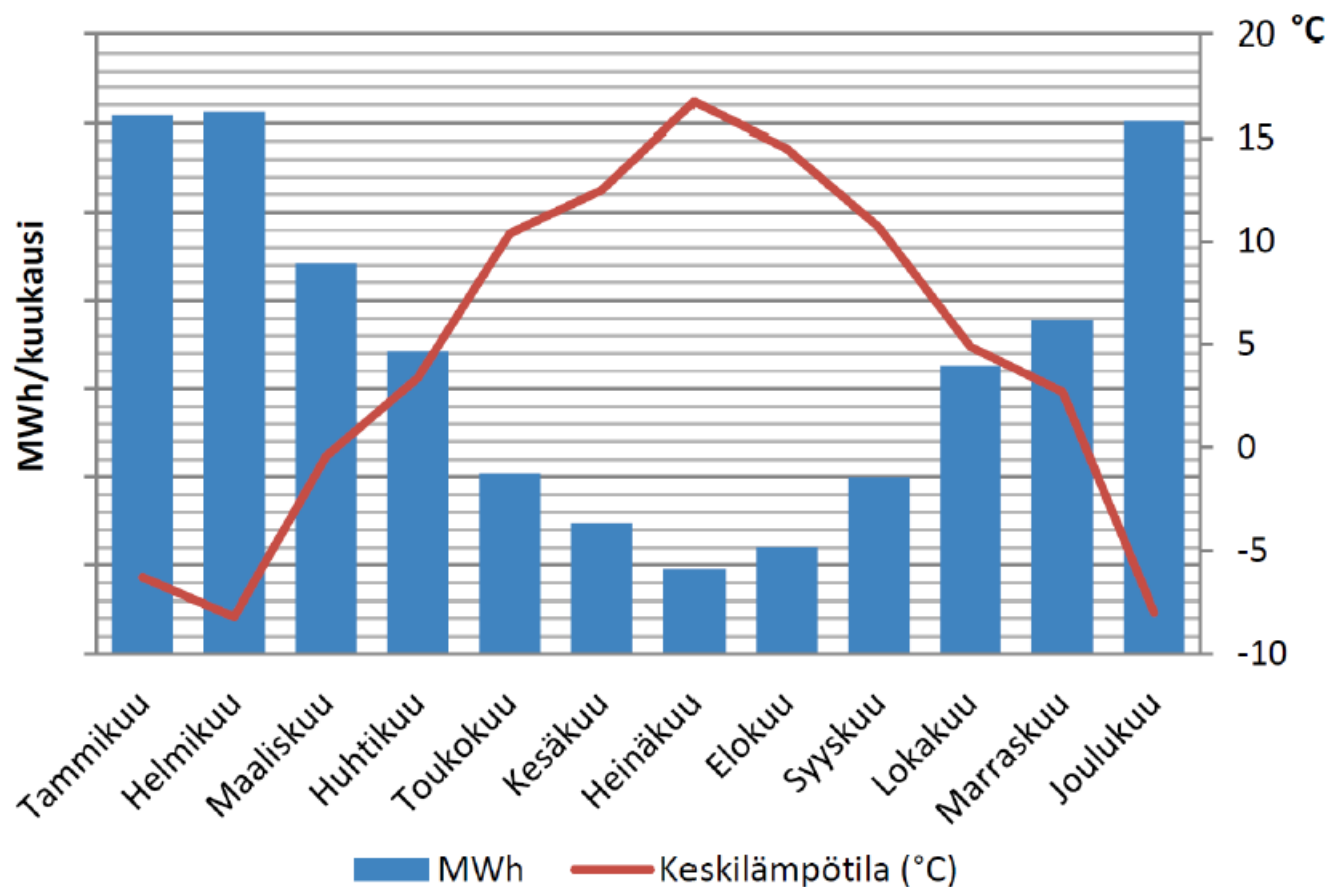
Hiilijalanjälki

Ilmaisia hiilijalanjäljen laskentatyökaluja

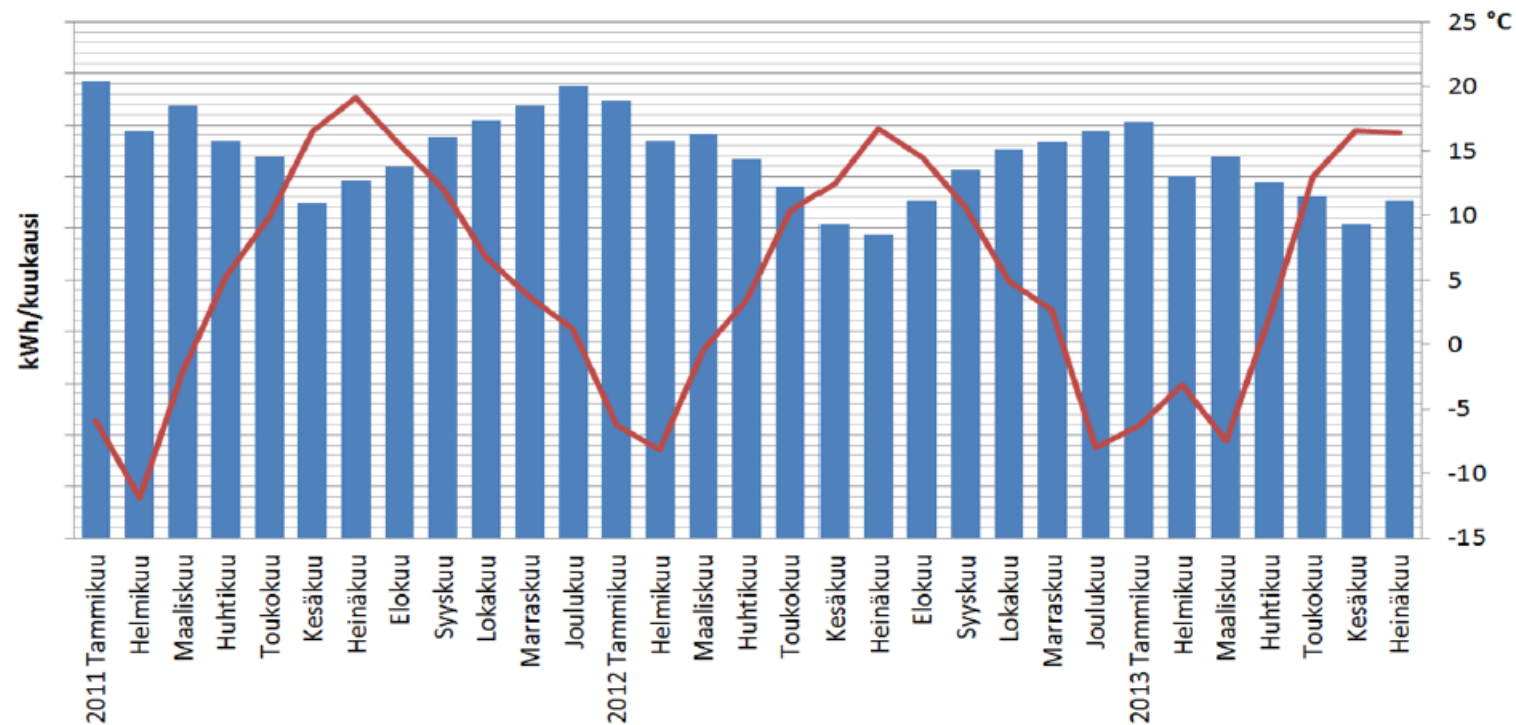
- Y-hiilari - Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) laskentamenetelmä kasvihuonekaasupäästöille
- Clonet Oy
 - Excel-laskentapohja [linkki](#)
 - Selain pohjainen laskuri [linkki](#)
 - Vaatii kirjautumisen
- WWF Green Office CO2-laskuri – [linkki](#)
- Tapahtuman CO2-laskuri - [linkki](#)
- OpenLCA - <https://www.openlca.org/>

Esimerkki lämmönkulutuksesta vuoden aikana suhteessa ulkolämpötilaan

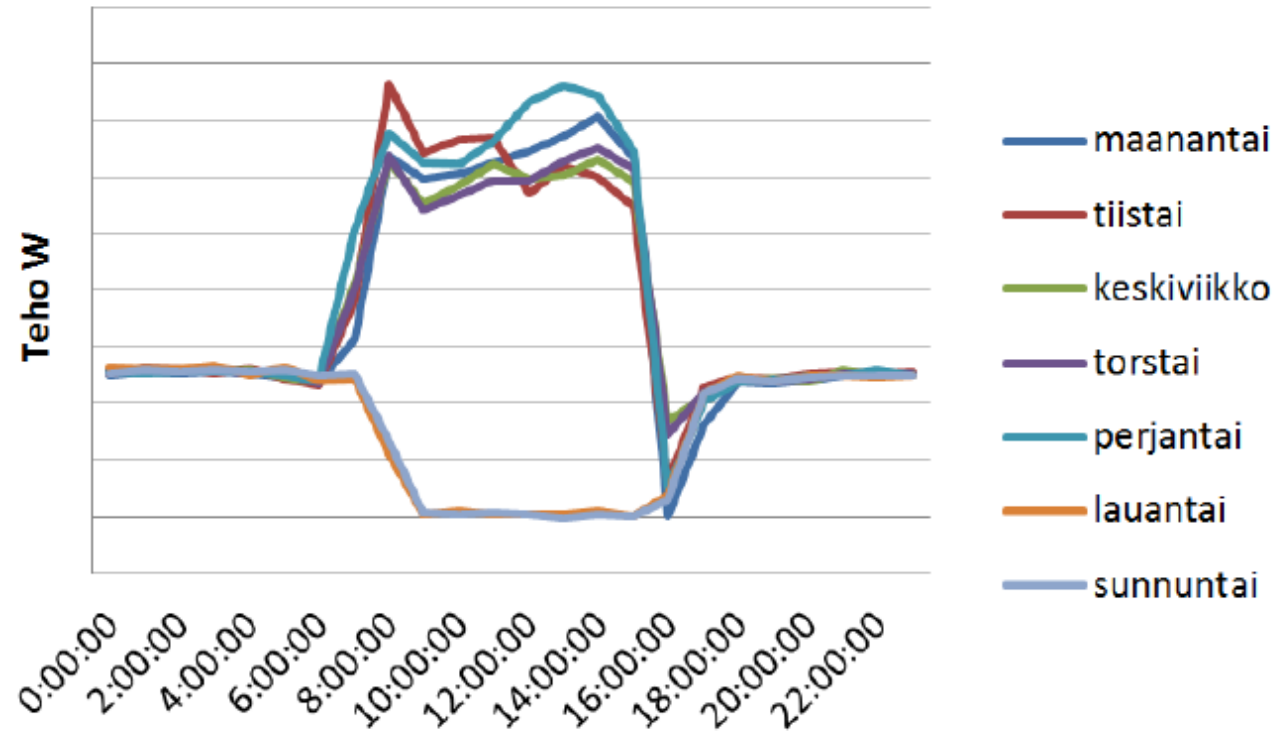
Lähde: Forssan seudun yritysten vihreän kilpailukyvyyn ja innovaatioiden kehittämisen hanke

Esimerkki kuukausikohtaisesta sähkönkulutuksesta ja ulkolämpötila

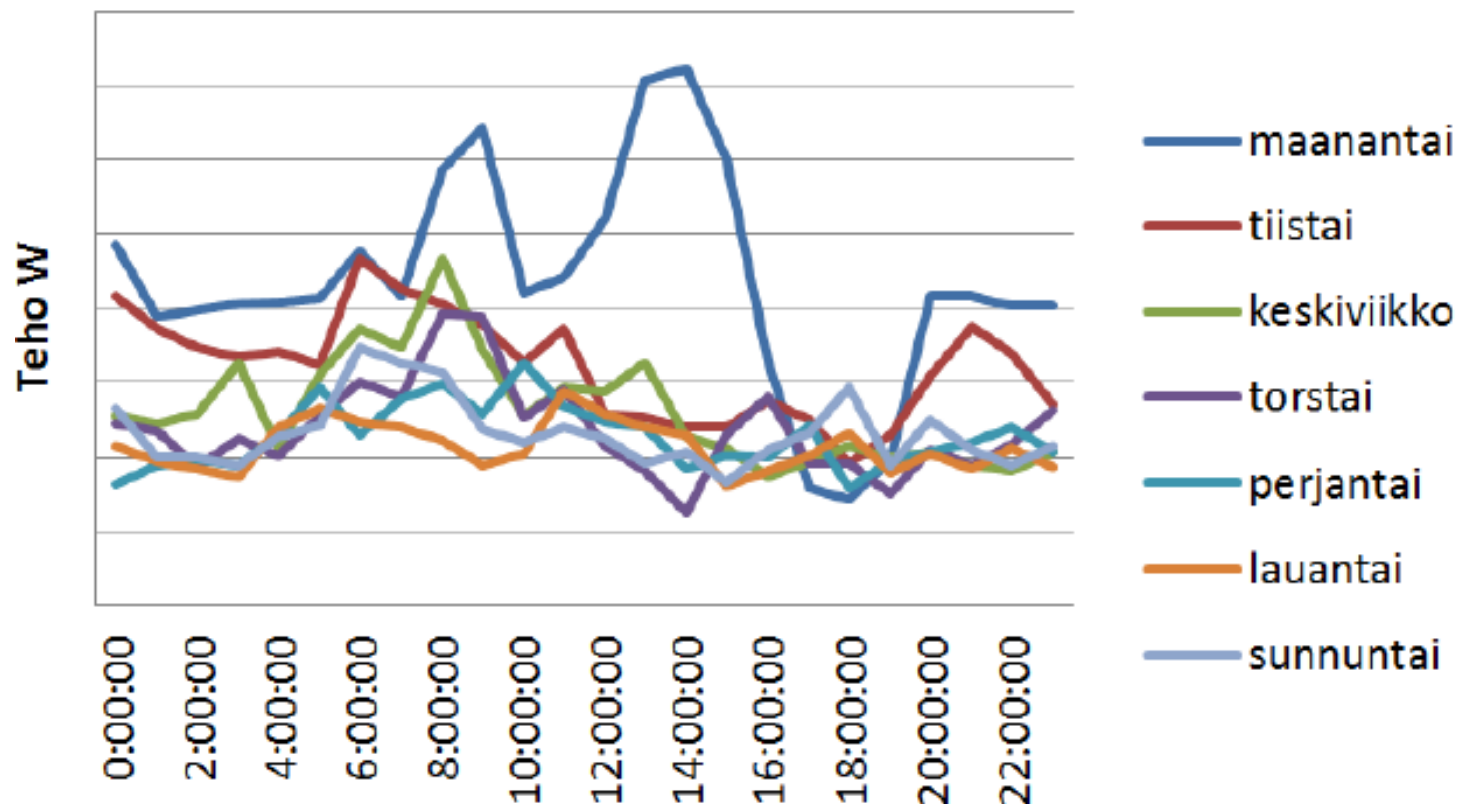
Lähde: Forssan seudun yritysten vihreän kilpailukyvyn ja innovaatioiden kehittämisen hanke

Esimerkkikuvaaja yrityksen tuntikohtaisesta sähkönkulutuksesta

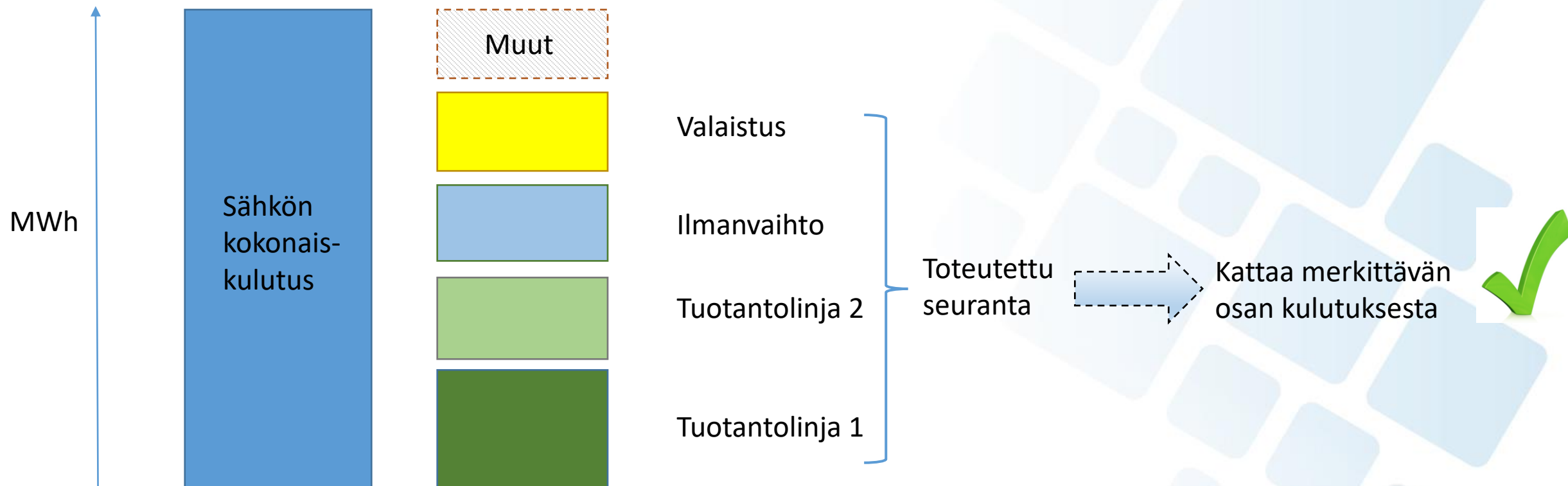
Lähde: Forssan seudun yritysten vihreän kilpailukyvn ja innovaatioiden kehittämisen hanke

Esimerkki yrityksen tuntikohtaisesta sähkönkulutuksesta

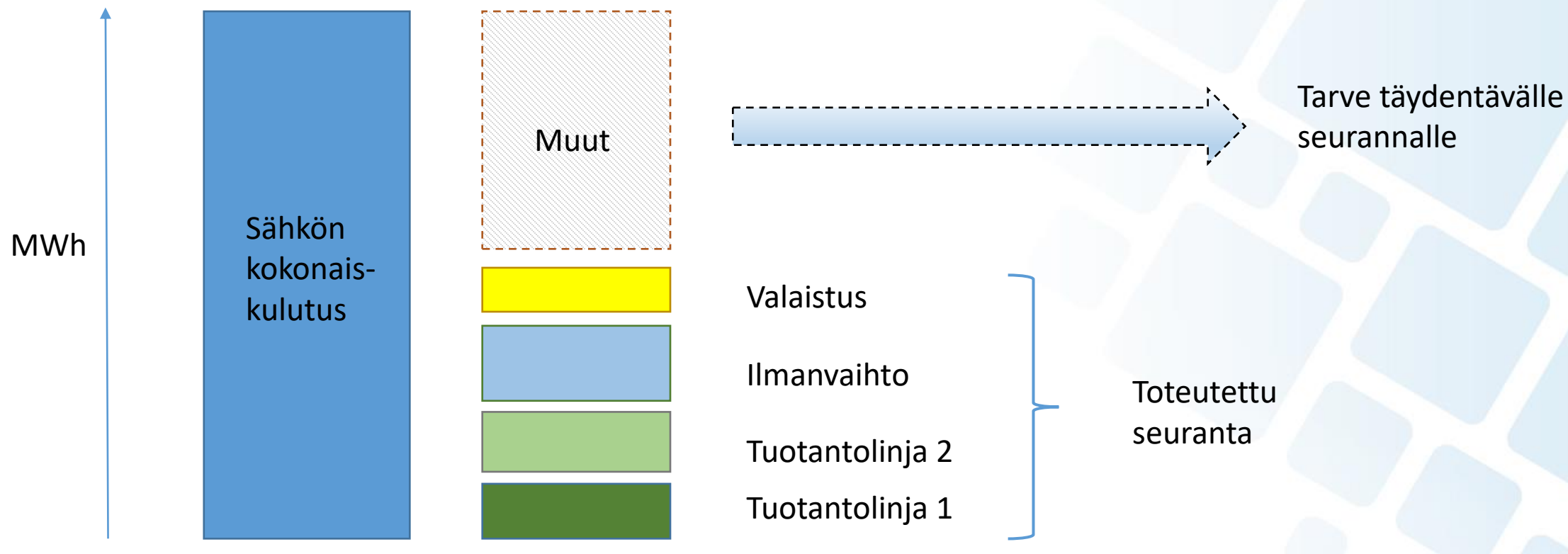

Lähde: Forssan seudun yritysten vihreän kilpailukyvyyn ja innovaatioiden kehittämisen hanke

Esimerkki seurannasta suurimmille sähkönkäyttökohteille

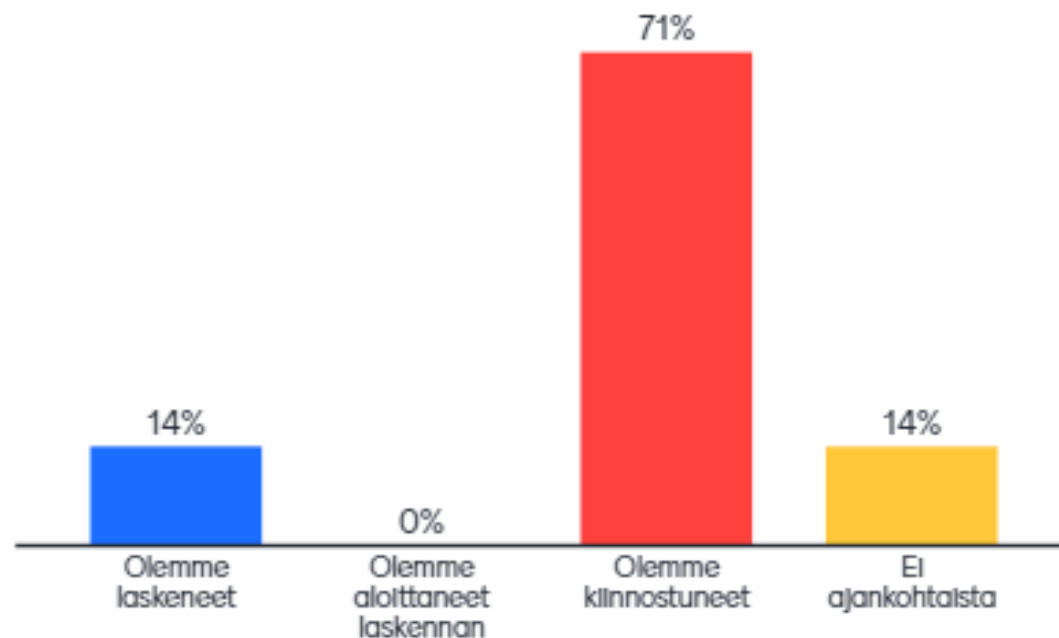
Esimerkki 2. seurannasta suurimmille sähkönkäyttökohteille

Go to www.menti.com and use the code 8067 8090

Hiilijalanjäljen laskenta

Mentimeter

Yhteystiedot

- Yrityssalo
 - Lauri Kaivosoja | 044 5157 637 | lauri.kaivosoja@yrityssalo.fi
- Turunmaa
 - Kenneth Nordell | 044 336 0150 | kenneth.nordell@kimitoon.fi
- Ukipolis Oy
 - Katariina Torvinen | 040 513 6892 | katariina.torvinen@ukipolis.fi

